

V Bruseli 16. mája 2022
(OR. fr)

8576/22

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0106(COD)**

LIMITE

**TELECOM 173
JAI 553
COPEN 145
CYBER 141
DATAPROTECT 115
EJUSTICE 47
COSI 108
IXIM 101
ENFOPOL 220
FREMP 83
RELEX 541
MI 321
COMPET 269
CODEC 570**

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	8115/20
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii) a menia niektoré legislatívne akty Únie – správa o pokroku

I. ÚVOD

1. Komisia prijala 21. apríla 2021 návrh nariadenia, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii)¹.

¹ 8115/21.

2. Cieľom návrhu Komisie, ktorý je založený na článkoch 114 a 16 ZFEÚ, je zabezpečiť, aby systémy umelej inteligencie uvádzané na trh Únie a používané v Únii boli bezpečné a boli v súlade s platnými právnymi predpismi o základných právach a hodnotách Únie, zabezpečiť právnu istotu v záujme uľahčenia investícií a inovácie v oblasti umelej inteligencie, posilniť riadenie a účinné presadzovanie existujúcich právnych predpisov o základných právach a bezpečnosti, ako aj uľahčiť rozvoj jednotného trhu pre zákonné, bezpečné a dôveryhodné aplikácie umelej inteligencie a zároveň zabrániť fragmentácii trhu.
3. V Európskom parlamente boli v súlade s postupom spoločných výborov podľa článku 58 za gestorské výbory určené Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (LIBE). Boli určení dvaja spravodajcovia: Brando BENIFEI (S&D, Taliansko) z výboru IMCO a Dragoș Tudorache (Renew, Rumunsko) z výboru LIBE. Okrem uvedených dvoch gestorských výborov boli za pridružené výbory určené Výbor pre právne veci (JURI), Výbor pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) a Výbor pre kultúru a vzdelávanie (CULT). Spoluspravodajcovia uverejnili svoj návrh správy 20. apríla 2022.
4. O návrhu sa konzultovalo s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Európskym výborom regiónov, pričom oficiálne žiadosti o stanoviská sa týmto dvom inštitúciám zaslali 15. júna 2021 a 24. júna 2021. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko k návrhu 22. septembra 2021², zatiaľ čo Európsky výbor regiónov zaujal stanovisko 2. decembra 2021³.

² [Stanovisko EHSV k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie \(akt o umelej inteligencii\) a menia niektoré legislatívne akty Únie.](#)

³ [Európsky výbor regiónov: Európsky prístup k umelej inteligencii akt o umelej inteligencii \(revidované stanovisko\).](#)

5. Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) vydali 18. júna 2021 spoločné stanovisko k návrhu⁴.
6. Európska centrálna banka bola požiadaná, aby poskytla stanovisko k niektorým aspektom návrhu, ktoré patria do jej pôsobnosti alebo za ktoré zodpovedá. Rada zaslala oficiálnu žiadosť 3. novembra 2021. ECB zaujala stanovisko 29. decembra 2021 a 10. februára 2022 ho prezentovala pracovnej skupine pre telekomunikácie a informačnú spoločnosť (ďalej len „pracovná skupina TELECOM“).

II. PRÁCA V RADE

7. V rámci Rady sa o návrhu rokovalo v pracovnej skupine TELECOM. Pracovná skupina TELECOM začala rokovať o návrhu počas portugalského predsedníctva a v období od apríla do júna 2021 zorganizovala viacero zasadnutí a workshopov.
8. Pracovná skupina TELECOM pokračovala v analýze návrhu počas slovinského predsedníctva v rámci viacerých zasadnutí a workshopov. Následne Komisia podrobne predstavila celé znenie navrhovaného nariadenia a delegácie ho predbežne prerokovali. Okrem toho slovinské predsedníctvo zorganizovalo poldňové neformálne zasadnutie Rady ministrov telekomunikácií zamerané výlučne na návrh aktu o umelej inteligencii, počas ktorého ministri potvrdili svoju podporu horizontálnemu prístupu úpravy umelej inteligencie zameranému na človeka. Slovinské predsedníctvo napokon na základe písomných pripomienok delegácií vypracovalo prvý čiastočný kompromisný návrh zahŕňajúci články 1 až 7 a prílohy I až III návrhu aktu o umelej inteligencii, ktorý delegáciám predložilo na zasadnutí pracovnej skupiny TELECOM 30. novembra 2021.

⁴ [Spoločné stanovisko EDPB – EDPS 5/2021](#).

9. Francúzske predsedníctvo začalo svoju prácu rokovaním o čiastočnom kompromisnom znení, ktoré vypracovalo slovinské predsedníctvo, na zasadnutí pracovnej skupiny TELECOM 11. januára 2022. Následne vypracovalo ďalšie časti prvého kompromisného návrhu po zohľadnení písomných pripomienok a návrhov na úpravu znenia, ktoré delegácie zaslali ešte počas slovinského predsedníctva (k článkom 8 až 29 a prílohe IV), ako aj písomných pripomienok a návrhov na úpravu znenia k zvyšku znenia (článkom 30 až 85 a prílohám V – IX), ktoré väčšina delegácií predložila koncom januára 2022. V rámci týchto rokovaní francúzske predsedníctvo vypracovalo niekoľko čiastočných kompromisných znení zahŕňajúcich články 8 až 85, ako aj prílohy a odôvodnenia, ktoré sa predložili a prerokovali na zasadnutiach pracovnej skupiny TELECOM 18. januára, 10. a 22. februára, 10. a 22. marca, 28. apríla a 5., 10. a 17. mája 2022. V reakcii na konkrétne obavy expertov v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí francúzske predsedníctvo preformulovalo niektoré ustanovenia v celom návrhu nariadenia týkajúce sa tejto oblasti. Tieto ustanovenia sa následne predložili a preskúmali na zasadnutí pracovnej skupiny TELECOM 7. apríla 2022, ktoré bolo organizované za účasti expertov v oblasti SVV. **Francúzske predsedníctvo dokončilo proces vypracovania prvého kompromisného návrhu Rady o akte o umelej inteligencii.**
11. Francúzske predsedníctvo ďalej 24. marca 2022 požiadalo delegácie v pracovnej skupine TELECOM, aby predložili písomné pripomienky a návrhy na úpravu znenia k preformulovaným článkom 40 až 55, aby mohlo začať pracovať na druhom čiastočnom kompromisnom znení návrhu. Francúzske predsedníctvom má v úmysle do konca svojho mandátu podrobnejšie analyzovať pripomienky k článkom 53 až 55a (Opatrenia na podporu inovácií) a predložiť druhé čiastočné kompromisné znenie zahŕňajúce uvedené články na preskúmanie na niektorom z posledných zasadnutí pracovnej skupiny TELECOM v júni 2022.

12. Pokiaľ ide o podstatu návrhu, vzhľadom na uplatniteľnosť iných príslušných legislatívnych aktov súvisiacich s vývojom a používaním umelej inteligencie v EÚ, ako napríklad všeobecného nariadenia o ochrane údajov, právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov atď., francúzske predsedníctvo zrevidovalo znenie s cieľom nájsť rovnováhu medzi potrebnou ochranou bezpečnosti a základných práv a potrebou podporovať rast, konkurencieschopnosť a inováciu a zároveň stanoviť pre zainteresované strany jasné a primerané pravidlá, ktoré podporujú vývoj etickej a zodpovednej umelej inteligencie v EÚ.

Konkrétne sa francúzske predsedníctvo v prvej časti kompromisného návrhu, ktorú preformulovalo (články 8 až 85 a prílohy IV – IX), zaoberalo týmito otázkami:

a) **Požiadavky na vysokorizikové systémy umelej inteligencie**

13. Značný počet požiadaviek na vysokorizikové systémy umelej inteligencie, ktoré sú stanovené v hlave III kapitole 2 návrhu, sa objasnil a prispôbil tak, aby boli pre zainteresované strany menej prísne alebo menej záväzné, napríklad pokiaľ ide o kvalitu údajov alebo technickú dokumentáciu, ktorú by mali vypracovať MSP, aby preukázali, že ich vysokorizikové systémy umelej inteligencie sú v súlade s požiadavkami.
14. Francúzske predsedníctvo okrem toho v revidovanom znení uznalo, že niektoré požiadavky by mohli byť navzájom nezlučiteľné, čo by si mohlo vyžadovať kompromisy pri vykonávaní, napríklad pokiaľ ide o presnosť a spoľahlivosť alebo ochranu súkromia (minimalizácia údajov) či spravodlivosť. Týmto uznaním by sa mal zaručiť pre poskytovateľov vysokorizikových systémov umelej inteligencie určitý stupeň flexibility pri zavádzaní ich systémov riadenia rizík.

Francúzske predsedníctvo tiež spresnilo, na ktoré druhy rizík sa vzťahujú ustanovenia o riadení rizík s cieľom zabezpečiť, aby poskytovatelia boli povinní riešiť len riziká súvisiace s vývojom systémov umelej inteligencie, v súvislosti s ktorými môžu prijať primerané a realistické opatrenia.

b) Povinnosti rôznych aktérov v hodnotovom reťazci umelej inteligencie

15. Vzhľadom na skutočnosť, že systémy umelej inteligencie sa vyvíjajú a distribuujú prostredníctvom komplexných hodnotových reťazcov, v ktorých nie sú hranice medzi rôznymi aktérmi vždy jasne vymedzené, vykonalo francúzske predsedníctvo niekoľko zmien s cieľom vyjasniť rozdelenie povinností, aby sa lepšie zohľadnila realita navrhovania systému umelej inteligencie, jeho uvádzania na trh alebo jeho prevádzky. Revidované znenie napríklad obsahuje dodatočné ustanovenia, ktoré umožňujú efektívnejšiu spoluprácu medzi poskytovateľmi a používateľmi. Taktiež sa usiluje objasniť vzťah medzi povinnosťami vyplývajúcimi z navrhovaného aktu o umelej inteligencii a existujúcimi povinnosťami, ktoré vyplývajú z iných legislatívnych aktov, ako napríklad všeobecného nariadenia o ochrane údajov.
16. Francúzske predsedníctvo sa ďalej domnieva, že je potrebné v návrhu lepšie objasniť okolnosti, za ktorých sú iní účastníci v rámci hodnotového reťazca povinní prevziať povinnosti poskytovateľov.

c) Posudzovanie zhody, presadzovanie a riadenie

17. S cieľom reagovať na obavy týkajúce sa mimoriadnej zložitosti rámca zhody navrhovaného v akte o umelej inteligencii francúzske predsedníctvo objasnilo a zjednodušilo niektoré ustanovenia týkajúce sa postupu posudzovania zhody, ktorý sa má dodržiavať pri každom type vysokorizikového systému umelej inteligencie, a zároveň zachovalo kľúčové prvky postupu, ktorý navrhla Komisia na základe právnych predpisov týkajúcich sa nového legislatívneho rámca.
18. Francúzske predsedníctvo tiež zmenilo ustanovenia týkajúce sa dohľadu nad trhom s cieľom zvýšiť ich účinnosť a uľahčiť ich vykonávanie a zároveň zohľadniť potrebu zaujať primeraný prístup.

19. Francúzske predsedníctvo tiež podstatne zmenilo ustanovenia o rade pre umelú inteligenciu s cieľom zaistiť väčšiu samostatnosť a posilniť jej úlohu v systéme riadenia umelej inteligencie. Zmenilo sa zloženie rady pre umelú inteligenciu, ktorá má zahŕňať zástupcov členských štátov a nezávislých expertov, pričom predseda je volený spomedzi zástupcov členských štátov. Rada pre umelú inteligenciu bude zohrávať dôležitejšiu úlohu pri jednotnom uplatňovaní aktu o umelej inteligencii tým, že bude poskytovať poradenstvo a vydávať odporúčania Komisii, napríklad o potrebe zmeniť prílohy I a III, a vydávať stanoviská k celému spektru otázok týkajúcich sa uplatňovania aktu o umelej inteligencii. Na základe zmien, ktoré vykonalo francúzske predsedníctvo, bude tiež rada pre umelú inteligenciu uľahčovať spoluprácu s orgánmi, expertnými skupinami a príslušnými sieťami EÚ v súvislosti s aktom o umelej inteligencii.
20. Zo všeobecného hľadiska zjednodušilo francúzske predsedníctvo riadiacu štruktúru tým, že vypustilo výraz orgán dohľadu na vnútroštátnej úrovni, čím členským štátom umožnilo väčšiu flexibilitu pri určovaní subjektov zodpovedných za koordináciu a vykonávanie aktu o umelej inteligencii. Z rovnakých dôvodov francúzske predsedníctvo tiež predĺžilo lehotu, v ktorej majú členské štáty vykonať ustanovenia na zavedenie systému riadenia.
21. Vzhľadom na novú a komplexnú povahu navrhovaného aktu o umelej inteligencii a s cieľom reagovať na potrebu podporiť vykonávanie tohto nariadenia sa francúzske predsedníctvo rozhodlo doplniť nový článok, ktorým sa Komisii ukladá povinnosť vypracovať usmernenia o uplatňovaní nariadenia s dôrazom na také témy, ako je napríklad uplatňovanie požiadaviek týkajúcich sa vysokorizikových systémov umelej inteligencie, zakázané praktiky v oblasti umelej inteligencie a vykonávanie ustanovení týkajúcich sa podstatných zmien v praxi. V znení sa tiež spresňuje, že o tieto usmernenia môžu požiadať tak členské štáty, ako aj rada pre umelú inteligenciu, alebo môžu byť vypracované na podnet Komisie.

22. Napokon boli znížené sankcie za porušenie ustanovení aktu o umelej inteligencii navrhované pre MSP a startupy, aby sa zohľadnil ich význam v ekosystéme umelej inteligencie a ich osobitých obmedzení.

d) Ustanovenia o orgánoch presadzovania práva

23. S cieľom zohľadniť osobitú povahu a obmedzenia týkajúce sa orgánov presadzovania práva vykonalo francúzske predsedníctvo viacero zmien v ustanoveniach týkajúcich sa používania systémov umelej inteligencie na účely presadzovania práva. Konkrétne boli spresnené niektoré súvisiace vymedzenia pojmov, ako napríklad „systém biometrickej kategorizácie“, „systém biometrickej identifikácie“ a „systém biometrickej identifikácie v reálnom čase“, aby sa konkretizovali situácie, na ktoré sa vzťahuje zákaz stanovený v článku 5 ods. 1d, respektíve na ktoré prípady použitia sa tento zákaz nevzťahuje. Vykonali sa aj určité zmeny ustanovení uvedených v článku 5 ods. 1d a 5a s cieľom objasniť ich rozsah pôsobnosti a zosúladiť ich znenie s terminológiou používanou v príslušných právnych predpisoch Únie v oblasti spravodlivosti a presadzovania práva.
24. Okrem toho sa v záujme väčšej flexibility pre orgány presadzovania práva v mimoriadne naliehavých prípadoch vložilo nové ustanovenie, ktoré umožní týmto orgánom následne požiadať o povolenie dočasne sa odchýliť od postupov posudzovania zhody v súvislosti s vysokorizikovými systémami umelej inteligencie. V kompromisnom návrhu sa tiež ustanovuje výnimka z povinnosti transparentnosti pre používateľov systémov umelej inteligencie používaných na rozpoznávanie emócií, ktoré sú povolené zákonom v rámci vyšetrovania trestných činov.
25. Napokon kompromisný návrh obsahuje viaceré menšie zmeny, ktorých cieľom je zabezpečiť väčšiu flexibilitu pri využívaní vysokorizikových systémov umelej inteligencie orgánmi presadzovania práva, napríklad pokiaľ ide o informácie, ktoré by sa mali zaznamenať o ich vysokorizikových systémoch umelej inteligencie v databáze EÚ, alebo pokiaľ ide o povinnosti týkajúce sa dôvernosti informácií, ktoré tieto orgány uchovávajú.

e) **Umelá inteligencia na všeobecné použitie**

24. Francúzske predsedníctvo zrevidovalo ustanovenia týkajúce sa systémov umelej inteligencie na všeobecné použitie s cieľom lepšie vyvážiť požiadavky a povinnosti poskytovateľov týchto systémov a poskytovateľov vysokorizikových systémov umelej inteligencie, ktorí ich budú pravdepodobne používať. Podmienky uvádzania takýchto systémov na trh v EÚ sa zosúladiť so všeobecným cieľom návrhu aktu o umelej inteligencii, ktorým je posilniť dôveru v umelú inteligenciu a podporovať v EÚ konkurencieschopný, zodpovedný a etický trh s umelou inteligenciou. Cieľom týchto zmien je zaručiť spravodlivé rozdelenie povinností a spravodlivú hospodársku súťaž v rámci celého hodnotového reťazca umelej inteligencie.

f) **Opatrenia na podporu inovácií**

25. V záujme vytvorenia právneho rámca, ktorý je priaznivejší pre inovácie a nadčasový, francúzske predsedníctvo podstatne zmenilo ustanovenia týkajúce sa opatrení na podporu inovácií. Po prvé, spresnilo sa, že experimentálne regulačné prostredia umelej inteligencie, ktoré majú vytvárať kontrolované prostredie pre vývoj, testovanie a validáciu inovačných systémov umelej inteligencie pod priamym dohľadom a usmerneniami príslušných vnútroštátnych orgánov, by mali umožňovať testovanie inovačných systémov umelej inteligencie v reálnych podmienkach. Po druhé, doplnili sa nové ustanovenia, ktoré za určitých podmienok umožnia testovanie systémov umelej inteligencie v reálnych podmienkach bez dohľadu. V oboch prípadoch sa v znení spresňuje, ako sa majú tieto nové pravidlá vykladať vo vzťahu k inými existujúcim odvetvovým právnym predpisom týkajúcim sa experimentálnych regulačných prostredí. Napokon sa s cieľom znížiť administratívne zaťaženie inovačných malých podnikov v kompromisnom znení stanovuje osobitná výnimka, na základe ktorej budú mikropodniky (v zmysle vymedzenia pojmu v rámci EÚ) oslobodené od povinnosti zaviesť systém riadenia kvality, ktorý bol identifikovaný ako jeden z najväčších nákladov týchto aktérov.

III. HLAVNÉ NEVYRIEŠENÉ OTÁZKY

26. Okrem hlavných otázok, ktoré sa priamo riešia v kompromisnom návrhu, identifikovalo francúzske predsedníctvo aj ďalšie otázky, ktoré si budú vyžadovať podrobnejšiu analýzu počas ďalších rokovaní o návrhu:

a) **Vymedzenie pojmov systém umelej inteligencie a klasifikácia vysokorizikových systémov umelej inteligencie**

27. Niektoré členské štáty sa stále domnievajú, že vymedzenie pojmu systém umelej inteligencie je nejednoznačné a príliš široké a neobsahuje dostatočne jasné kritériá na rozlíšenie systémov umelej inteligencie od klasickejších softvérových systémov. Taktiež existujú pochybnosti, pokiaľ ide o klasifikáciu vysokorizikových systémov umelej inteligencie na základe všeobecnej formulácie v návrhu, čo vyvoláva obavy, pretože takýto prístup by mohol zahŕňať aj neškodné systémy umelej inteligencie, pri ktorých nehrozí spôsobenie závažného porušenia základných práv ani iné významné riziká. Tieto otázky sú dôležité z hľadiska všeobecnej koncepcie aktu o umelej inteligencii a vyžadujú si ďalšie rokovania.

b) **Úprava rámca riadenia**

28. Niektoré delegácie navrhli upraviť rámec riadenia, pričom argumentovali, že príliš decentralizované uplatňovanie na vnútroštátnej úrovni v kybernetickom priestore by mohlo mať svoje obmedzenia. Mohlo by byť užitočné analyzovať, či by sa rámec riadenia, ako je v súčasnosti navrhovaný, mohol aspoň čiastočne upraviť tak, aby zohľadnil tieto obavy.

c) **Ďalšie spresnenia ustanovení o orgánoch presadzovania práva**

29. Hoci niektoré delegácie vyzvali na prijatie samostatného právneho aktu alebo aspoň samostatnej kapitoly v návrhu aktu o umelej inteligencii, ktorá by viac zodpovedala osobitým potrebám niektorých orgánov verejnej moci v oblasti presadzovania práva, migrácie, azylu alebo finančných vyšetровaní, je zrejmé, že prevažná väčšina členských štátov podporuje súčasný horizontálny prístup návrhu aktu o umelej inteligencii. Hoci výslovné vylúčenie národnej bezpečnosti z rozsahu pôsobnosti návrhu získalo väčšinovú podporu, niektoré delegácie sa napriek tomu naďalej domnievajú, že je potrebné ešte viac objasniť pojem národná bezpečnosť, aby bolo jasné, čo je vylúčené a čo nie. Ďalej by si rôzne osobitné ustanovenia týkajúce sa orgánov presadzovania práva, ktoré francúzske predsedníctvo upravilo, mohli vyžadovať podrobnejšiu analýzu a výraznejšiu revíziu, napríklad ustanovenia o zakázaných systémoch umelej inteligencie a výnimkách stanovených v článku 5, pri ktorých niektoré členské štáty žiadali prísnejšie opatrenia, zatiaľ čo iné vyjadrili podporu tomu, aby sa používanie umelej inteligencie orgánmi presadzovania práva aspoň obmedzilo zákazom a klasifikáciou vysokého rizika.

d) **Delegovanie právomoci na Komisiu**

30. Ustanovenia týkajúce sa možnosti aktualizovať zoznam techník a prístupov umelej inteligencie uvedené v prílohe I, ako aj ustanovenia týkajúce sa aktualizácie zoznamu vysokorizikových systémov umelej inteligencie uvedeného v prílohe III si môžu vyžadovať ďalšie úpravy. V súčasnosti sa v nich stanovuje, že Komisia je povinná pravidelne predkladať Európskemu parlamentu a Rade správu s hodnotením potreby takýchto zmien, ale niektoré členské štáty uviedli, že v tejto súvislosti by ešte mohlo byť potrebné obmedziť takéto rozsiahle delegovanie právomoci na Komisiu.

e) **Vzťah k iným právnym predpisom**

31. Hoci francúzske predsedníctvo počas procesu vypracovania vynaložilo značné úsilie na zaistenie súdržnosti a synergií navrhovaného aktu o umelej inteligencii so všeobecným legislatívnym rámcom EÚ, konkrétne s existujúcimi požiadavkami stanovenými vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, v smernici o ochrane údajov v oblasti presadzovania práva a s novým legislatívnym rámcom, je naďalej potrebné uskutočniť ďalšiu analýzu s cieľom odstrániť prípadné rozdiely v právnej úprave, aby sa na minimum obmedzilo riziko nesúladu, predišlo právnej neistote a duplicitě a uľahčilo vykonávanie.

IV. ZÁVER

32. Coreper sa vyzýva, aby túto správu predsedníctva o pokroku vzal na vedomie na účely jej predloženia Rade TTE (telekomunikácie) na zasadnutí 3. júna 2022.
